

■ (השם המדעי: *Legousia pentagonia*)

משפחת הפַּעֲמוֹנִיתִים
צמח חד־שנתי חורפי. בישראל הוא גדל בחבל הים התיכוני ובחרמון. עליו פשוטים, מסורגים (עלה אחד בכל מפרק). עלי הכותרת סגולים, מרכז הפרח לבן. ההאבקה נעשית בעיקר על ידי דבורים קטנות. הפרי בעל חמש צלעות. הצמח פורח בחודשים מארס עד מאי.

השם הלועזי אֶסְפֶּקְלִיָּה ניתן לפי השם המדעי הקודם *Specularia*. השם העברי סְגִלִית נקבע על שום צבע הפרחים הסגול של כל מיני הסוג.

■ (השם המדעי: *Koelpinia linearis*)

משפחת המְרַקְבִים
צמח חד־שנתי חורפי קטן. בישראל הוא גדל בערבות ובמדבריות. עליו פשוטים, נימיים, מסורגים, דמויי סרגל. תפוחו צהובה. הוא פורח בחודשים מארס עד מאי.

השם הלועזי קֶלְפִינִיָּה הומר בשם העברי מְסוֹרֵן על שום פְּרוֹת הצמח דמויי המסור.

■ (השם המדעי: *Cenchrus echinatus*)

משפחת הַדְּגָנִים
צמח חד־שנתי קיצי, עשבוני, הגדל בבתי גידול שנוצרו או שעוצבו בידי אדם. בישראל הוא גדל בעיקר במישור החוף, בערבה ובבקעת ים המלח. הצמח הוא גֶר שפלש לאזורנו מארצות הברית. עליו פשוטים, מסורגים, דמויי סרגל. התפרחת דמוית שיבולת ובה קבוצות של שיבוליות עטופות במעטפת קוצנית. הוא פורח בחודשי הקיץ.

השם העברי פּוֹקָה נקבע על פי השם העממי פּוֹקֵת הַיְחָפִים. בשם הזה מכונים צמחים שונים שפְּרוֹתֵיהֶם ננעצים בכפות הרגליים (מיני כרבולת, קוטב מצוי וכפתור החולות). פּוֹקָה פירושה 'מכשול'. מילה זו באה פעם אחת במקרא (שמואל א כה, לא): 'וְלֹא תִהְיֶה זֹאת לָךְ לְפּוֹקָה וּלְמִכְשׁוֹל יָב לְאֹדְנִי'. שורש המילה פּוֹקָה הוא פו"ק, ואחת מהוראותיו היא להיכשל, להרוס, להתנודד, לדוגמה 'פָּקוּ ברכי'.

שמות הצמחים שבעלונים אלו הם לקט מן הרשימה "שמות צמחי ארץ ישראל", תשס"ג. את השמות הסדירה וקבעה הוועדה לשמות צמחי ארץ-ישראל מטעם האקדמיה ללשון העברית. הרשימה אושרה במליאת האקדמיה.

תודתנו לפרופ' אבינעם דנין מן המחלקה לאבולוציה וסיסטמטיקה ואקולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים, על סיועו הרב בהכנת עלונים אלו. תצלומים: פרופ' אבינעם דנין.

מידע נוסף על הצמחים, על השמות הקודמים שלהם ועל שמות נרדפים וכן תצלומים נוספים ראו באתר "צמחיית ישראל ברשת" (<http://flora.huji.ac.il>).